

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE BELEDİYESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇERİK

Çanakkale Belediyesi 2015 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu	1
Çanakkale Belediyesi 2015 Yılı Performans Denetim Raporu	27

ÇANAKKALE BELEDİYESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
7.	EKLER.....	18
8.	ÇANAKKALE BELEDİYESİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	21

KISALTMALAR

KDV : Katma Değer Vergisi

LTD ŞTİ : Limited Şirketi

TL : Türk Lirası

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çanakkale Belediyesi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ (TL)	2013	2014	2015	DEĞİŞİM ORANI (%) (2015-2013)
Personel Giderleri	20.175.691,00	24.159.469,98	26.931.397,58	33
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	3.375.508,04	3.786.934,60	4.093.163,64	21
Mal Ve Hizmet Alımları	34.049.779,75	40.511.691,03	45.563.819,82	33
Faiz Giderleri	2.215.669,67	2.843.892,75	3.165.340,24	42
Cari Transferler	3.013.609,31	3.367.404,45	5.631.854,66	86
Sermaye Giderleri	54.103.328,28	31.472.781,85	32.118.844,17	-41
Sermaye Transferleri	175.000,00	564.566,50	137.320,16	-22
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	117.108.586,05	106.706.741,16	117.641.740,27	0,004

Tablo 1'de gösterildiği üzere, sermaye giderleri ve sermaye transferleri hariç diğer gider kalemleri artış gösterirken sermaye giderlerinde azalıştan dolayı bütçe giderleri 2013 yılından 2015 yılına kadar aynı tutarda kalmıştır.

Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2013	2014	2015	DEĞİŞİM ORANI ((2015-2013)
Vergi Gelirleri	15.920.678,96	16.395.660,81	17.789.688,00	0,12
Tesebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	27.914.254,94	31.813.472,98	37.717.637,85	0,35
Alinan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	673.761,69	120.235,03	273.407,07	-0,59
Diğer Gelirler	41.101.062,34	54.739.524,29	67.966.868,12	0,65
Sermaye Gelirleri	1.729.832,21	626.736,02	769.905,38	-0,55
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	87.339.590,14	103.695.629,13	124.517.506,42	0,43
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	-780.133,69	-3.974.337,52	-690.102,73	-0,12
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	86.559.456,45	99.721.291,61	123.827.403,69	0,43

Tablo 2’deki veriler dikkate alındığında, teşebbüs ve mülkiyet, vergi gelirleri ile diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2013 yılından 2015 yılına kadar % 43 oranında artış göstermiştir.

Ayrıca 3 yıllık gelir ve gider dengesi incelendiğinde, Çanakkale Belediyesi’nin 2015 yılında gelir gider dengesinin gözetildiği ve önceki yıllara nazaran ilk kez gelirlerinin giderlerinden fazla olduğu görülmüştür

Çanakkale Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ (TL)	2015 BÜTÇE (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A)) (%)
Personel Giderleri	28.393.000,00	26.931.397,58	95
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	4.414.000,00	4.093.163,64	93
Mal Ve Hizmet Alımları	45.900.000,00	45.563.819,82	99
Faiz Giderleri	4.256.000,00	3.165.340,24	74
Cari Transferler	4.911.000,00	5.631.854,66	115
Sermaye Giderleri	64.135.000,00	32.118.844,17	50

Sermaye Transferleri	0,00	137.320,16	
Yedek Ödenekler	8.920.000,00	0,00	% 0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	160.929.000,00	117.641.740,27	73

2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar tablosuna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri %73 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe giderlerinden cari transferleri ile sermaye transferi gider kalemleri tahminden fazla gerçekleşirken diğer gider kalemleri az gerçekleşmiştir. Sermaye giderleri gider kaleminde gerçekleşme oranı %50 de kalmış olup bunun nedeni 47.017.000,00 TL ihale bedelli “Yeşil” Yerel Yönetim Ve Kültür Merkezi İle Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Yapım İşinin ilerlemesinin tahmin edilenden uzun sürmesi ve hakedişlerin hazırlanamamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ (TL)	2015 GELİR BÜTÇESİ (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI(C=B/A) (%)
Vergi Gelirleri	20.571.000,00	17.789.688,00	86
Tesebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	48.521.000,00	37.717.637,85	78
Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	4.300.000,00	273.407,07	6
Diğer Gelirler	58.808.000,00	67.966.868,12	116
Sermaye Gelirleri	4.700.000,00	769.905,38	16
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	136.900.000,00	124.517.506,42	91
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	-471.000,00	-690.102,73	147
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	136.429.000,00	123.827.403,69	91
Borçlanma	13.500.000,00	1.225.182,00	9
Likidite amaçlı tutulan nakit ve menkul kıymetlerdeki değişiklikler	11.000.000,00	-	-
TOPLAM	160.929.000,00	125.052.585,69	78

2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar tablosuna göre 2015 yılında borçlanma hariç Bütçe Gelirleri %91 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirlerinden diğer gelirler %16 fazla gerçekleşmesine rağmen vergi, teşebbüs mülkiyet ve sermaye gelir kalemlerinin az gerçekleşmesi nedeni ile tahmin edilen bütçe gelirleri toplamını % 9'u oranında az gerçekleştirmiştir. Toplam bütçeye göre gerçekleşme oranı ise %78 olup bunun nedeni bütçe dengliği sağlanırken 11.000.000,00 TL tutarındaki "Likidite amaçlı tutulan nakit ve menkul kıymetlerdeki değişiklikler" kalemi ile dengliğin sağlanmasıdır.

Bütçe gider gerçekleşmesinin %73 ve gelir gerçekleşmesinin %78 seviyesinde kaldığı dikkate alındığında bütçede gelir tahmini ile gider için verilen ödeneğin gerçekçi hazırlanmadığı görülmüştür.

Çanakkale Belediyesi tarafından "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8' inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediye Personelinin Toplu Taşıma Hizmetlerinden Ücretsiz Yararlandırılması

Çanakkale Belediyesi'nde çalışan personele (memur, işçi, sözleşmeli ve taşeron) Belediye Encümeni kararıyla otobüslerde geçerli olmak üzere yıllık 550 binişlik ücretsiz ulaşım kartı tahsis edildiği belirlenmiştir. 2015 yılında bu haktan yararlanan personel veya personel yakını belediye otobüslerine toplam 12.809 adet biniş yapmıştır.

4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun'un 1 nci maddesi ile kapsama dâhil kurumlarca işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında; şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden kimlerin hangi şartlarda ücretsiz ya da indirimli yararlanabileceği düzenlenmiştir. Bu düzenlemede belediye personelinin ücretsiz ya da indirimli olarak toplu taşıma hizmetlerinden yararlanmasına imkân verilmemiştir.

Kanun'da Bakanlar Kurulu'na ücretsiz veya indirimli tarife uygulanacak kişi ve kurumları tespit etme yetkisi verilmiş olup Bakanlar Kurulunun da belediye personeline ücretsiz ya da indirimli tarife uygulanacağına dair bir kararı bulunmamaktadır.

Bu nedenle; Çanakkale Belediye Encümeni kararı ile belirlenen ücretsiz ulaşım hakkı mezkûr Kanun hükümlerine aykırı olup, Belediye açısından gelir kaybına yol açtığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Yapılan sözleşme hükümlerine göre Çanakkale Belediyesi sınırları ve mücavir alanlarda şehir içi ulaşımının Belediye denetiminde SS 18 No'lu Mot. Taş. Kooperatifine verildiği ve içinde resmi plakalı Belediye otobüslerinin de bulunduğu bir havuz oluşturulduğu, sözleşme hükümlerine göre Belediyeye ait otobüslerin dışındaki halk otobüs gelirinin %1 i, şehir içi toplu ulaşım sistemi içinde bulunan Belediye otobüslerinin ise gelirinin tamamının Belediye hesabına yattığı, bu itibarla; 06/01/2016 tarih ve 2016/12 sayılı

Meclis Kararı ile Belediye Personeline Toplu taşıma şehir içi tam ücret tarifesinin % 1' i oranında yıllık kullanım bedelinin ödenmesi karşılığında Ulaşım Servis Tanıtım Kartı verilmesi kararı alındığı, Meclis kararı doğrultusunda Çanakkale Belediyesi'nde çalışan personele toplu taşıma araçlarında geçerli olmak üzere yıllık 550 binişlik indirimli ulaşım kartı düzenlendiği, hafta sonları hariç sabah ve akşam geliş ve gidiş göz önüne alınarak yıllık $275 \text{ iş günü} \times 2 = 550$ biniş olarak hesaplandığı, bu şekilde Belediye personeline servis hizmeti verilmesinin sağlandığı,

Ayrıca; Çanakkale ve tüm Türkiye'de resmi kurumların çalışan personelinin servis ihtiyacını ihale ile karşılandığı ve bütçeden para ödendiği gerçeği ile Belediye uygulamasının hem ücretsiz hem de bütçeden gider değil % 1 oranında gelir getirdiği,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuza istinaden yapılan savunmada her ne kadar personelin servis ihtiyacının karşılandığından bahsedilmişse de denetimlerimizin yapıldığı 2015 yılı itibari ile bu hususta bir düzenleme yapılmamıştır. Kartlar aile fertlerinin kullanımına uygun şekilde tanımlanmış ve aile fertleri tarafından da kullanılmıştır.

Bununla birlikte Belediye Meclisi'nin 06/01/2016 tarih ve 2016/12 sayılı kararı bu esasları düzenlemeye yönelik müspet bir adımdır. Başlangıçta servis maksatlı başlamasa bile şu an İdarenin ifadesinden servis olarak bunun uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir. Ancak bu uygulamanın da suistimallere yol açabileceği aşikardır. Zira personele verilmiş ulaşım kartları aile fertlerinin kullanmasına müsait bir şekilde tanımlanmış, işe geliş gidişleri Belediye hizmet aracı ile yapılan personelede bu kartlardan tanımlanmıştır. Ayrıca sadece Belediye'nin kadrolu personeline değil taşeron firma personeline bu kartlardan verilmektedir.

Yapılan düzenlemenin kapsamının şüpheye imkan vermeyecek açıklıkta servis hizmeti olarak düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Çanakkale Özel Halk Otobüslerinin İç ve Dış Kısımlarında Yapılan Reklamlar İçin İlan ve Reklam Vergisi Alınmaması

Yapılan incelemede belediye sınırları içerisinde yapılan bazı ilan ve reklamlardan vergi alınmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12 nci maddesinde Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13 üncü maddesinde, ilan ve reklam vergisinin mükellefinin, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu, ilan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenlerin, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumlu oldukları, 16 ncı maddesinde, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ise ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği, ilan ve reklam vergisinin beyanname verme süresi içinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Çanakkale Özel Halk Otobüslerini işleten Çanakkale S.S. 18 No.lu Şehir İçi Minibüsçüler Mot. Taş. Koop.'nce otobüslerde yer alan reklam alanlarının işletilmesi hakkı bir firmaya verilmiştir.

Söz konusu toplam 83 adet otobüsde LED ekranlar yer aldığı gibi arka yüzlerinde 4 m2 lik reklam alanları bulunmaktadır. 2015 yılı için reklam alanlarını işleten firma tarafından beyanname verilmemiştir.

Sonuç olarak söz konusu reklam alanlarının işletilmesi işini yürüten firmadan 2464 sayılı Kanun gereği aylık beyannameler ile ilan reklam vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılması, konunun Ulaştırma Müdürlüğü'nce takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda yer alan Çanakkale Halk Otobüsleri reklam alanları işletme hakkı Çanakkale SS. 18 No lu Şehir içi Min. Mot. Taş. Kooperatifince Sanal Reklam Sarper Sanal'a verildiği, toplam 84 adet otobüste arka yüzlerinde 4 m2 lik ışiksiz reklam alanları ile 44 adet led ekran 0,105 m2 ışıklı reklam alanları için 2015 yılının tahakkuklarının yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu reklam alanları için ilan ve reklam vergisi tahakkukları yapılmış olup tahsilat işleminin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Ortak Olunan Şirketlerin Sermayelerinin Mali Tablolara Tam Olarak Yansıtılmaması

Yapılan incelemede 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'nda kayıtlı tutarların hatalı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 159., 160. ve 161. maddeleri gereğince 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'na mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar kayıt edilmelidir.

Belediye'nin, %99,91 oranında ortağı olduğu Çanakkale Hizmet Grupları AŞ'nin sermayesi 2.750.000,00 TL, %87,45 oranında ortağı olduğu Çanakkale Kentsel Hizmetler Müh. AŞ'nin sermayesi ise 50.000,00 TL'dir. Belediye'nin bu şirketler dışında daha küçük oranlarda ortağı olduğu şirketler de bulunmaktadır.

Çanakkale Belediyesi 2015 bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'nda kayıtlı tutar toplamı 1.598.700,16 TL olup gerçek değeri yansıtmamaktadır. Bu durum mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Sehven 2006 yılı öncesi ortak olunan şirketlerin sermaye miktarlarının envanter kaydının yapılmadığı ve 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına alınmadığı,

Bulgu doğrultusunda sermayesi 2.750.000,00 TL olan Çanakkale Hizmet Grupları AŞ. için hesaplarda kayıtlı bulunan 1.598.700,16 TL sermaye 1.148.916,80 TL arttırılarak % 99,913344 hisse oranı olan 2.747.616,96 TL olarak,

Sermayesi 50.000,00 TL olan Çanakkale Kentsel Hizmetler Müh. AŞ. nin sermayesi % 87,45 hisse oranı olan 43.725,00 TL olarak,

Yine sermayesi 25.500.000,00 TL olan Gestaş Deniz Ulaşım Turizm Tic. AŞ. % 0,088235 hisse oranı olan 22.500,00 TL olarak,

Envanter girişi yapılarak kayıtlara 2016 yılında alındığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusunun gereğinin 2016 yılında yapıldığını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

BULGU 4: Taşeron İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Yapılan incelemede, taşeron işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı ve bu karşılıklarının muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112 nci maddesine 10.09.2014 tarih ve 6552 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile eklenen fıkra gereği Kamu İhale Kanunu'nun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından ödenecektir. Söz konusu ödemenin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar 08.02.2105 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "*Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik*" ile düzenlenmiştir.

Diğer taraftan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı*" başlıklı 248 inci maddesinde; bu hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, "*472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı*" başlıklı 290 ıncı maddesinde de; bu hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları 4857 sayılı İş Kanununun 112 nci maddesinde belirtilen şekilde ödeneceğinden Belediye'nin bu işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayırması gerekmektedir. İdare tarafından faaliyet dönemi ve sonraki dönemler olmak üzere vadelerine göre ayrılarak ödenmesi öngörülen kıdem tazminat tutarlarının 372- Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabı ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabı'nda gösterilmesi ve hakeden işçilere bu karşılıklardan ödeme yapılması gerekmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı takdirde mali tablo kullanıcıları kurumun kısa ve uzun vadede ödeyeceği kıdem tazminatı tutarını (personelin bütçeye ne kadarlık bir yük getireceğini) göremeyecektir.

Kurumun gerçek mali durumunun ve faaliyet sonuçlarının ortaya konulabilmesinin muhtemel kıdem tazminatlarının kayda alınması ile mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu doğrultusunda, taşeron işçilerin kıdem tazminatı karşılığının İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce hesaplandığı, Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilerek toplam 4.276.957,22 TL'nin 09.05.2016 tarihinde ilgili hesaba alındığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusunun gereğinin 2016 yılında yapıldığını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

BULGU 5: Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İşinde;

A) İşin İhale Edilmesine İlişkin Meclis Kararı Bulunmaması

Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İş 09.05.2006 tarih ve 2006/265 sayılı encümen kararı ile 5 yıllığına ve %5 komisyon ile Kent Kart Marmara Elektronik Ltd.Şti'ne verilmiştir. Firma ile 10.05.2006 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 17.05.2011 tarihli encümen kararı ile sözleşme süresi 3 yıl, 11.02.2014 tarihli encümen kararı ile süre bir kez daha 3 yıl uzatılarak sözleşmenin bitiş tarihi 10.05.2017 olarak belirlenmiştir.

İşin başlangıcında meclis kararı alınmamış ve ihale yapılmamıştır. Bu işin ihale edilmesine gelir tarifesindeki “şehir içi biletlerin satışından satışı yapan dükkân sahiplerine %10 iskonto yapılacaktır” düzenlemesi gerekçe gösterilmekte ise de bu düzenleme elektronik ücret toplama sistemi kurulması ve beş yıllığına işletme hakkının devredilmesini kapsamamaktadır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nda 3 yıla kadar kiralamalarda belediye encümeni, 3 yıldan fazla kiralamalarda belediye meclisi yetkili kılınmıştır. 3 yıldan fazla süreli kiralamalar için belediye meclisine verilen yetkinin encümence kullanılması mümkün olmadığı gibi başlangıçta kiralamanın 3 yıl yapıp akabinde encümence üçer yıllık süreleri aşmayacak şekilde ihale yapılmaksızın uzatılması da mümkün görülmemektedir.

B) Gelirin Tamamının Kayıtlara Alınmaması İle Yüklenicinin Binişler Gerçekleşmeden Komisyonunu Alması

Bu iş kapsamında Belediye-Yüklenici-Banka ortak kullanımı olan bir hesapta hasılat toplanmaktadır. Toplu taşımayı kullanacak kişi kartına dolmuş yaptığinde ödediği tutar hesaba aktarılmakta, binişler gerçekleştikten sonra paylar hesaplanmaktadır.

Söz konusu hesapta Belediye araçlarına binişten kaynaklı toplanan ulaştırma gelirlerinin tamamı Belediye geliri olup toplanan tüm hasılat öncelikle gelir olarak kaydedilmeli, ilgilinin hakedişi ise giderleştirilmelidir. Bu durum belediyenin olması gereken gelir ve giderinin daha az olmasına neden olmakta, başta belediyenin borçlanma limiti, personel alımı, gelire dayalı bazı payların aktarımı ve benzerlerini etkilemektedir. Ayrıca söz konusu tutarın KDV'sine ilişkin kısmı da muhasebe kayıtlarına alınmamış olmaktadır.

İşe ilişkin sözleşmenin 3 üncü maddesinde kullanıcı hesabı, banka nezdinde Çanakkale Belediyesi adına açılan biniş bedellerinin yatırılacağı hesap olarak tarif edilmiş, 5 inci maddesinin altıncı bendinde kullanıcı hesabından yüklenici payı olarak %5 kesileceği düzenlenmiştir. Belediye payının gerek işin sözleşmesi gerekse Kamu Haznedarlığı Tebliği'ne göre ertesi gün Belediye hesabına aktarılması icap etmektedir.

Ayrıca söz konusu işe ilişkin uygulamada yüklenici payı binişler gerçekleşmeden firma hesabına aktarılmaktadır. Binişler gerçekleştikten sonra hesaplamalar yapılmalı ve yüklenici payı hesaba aktarılmalıdır.

Sonuç olarak Belediye gelirinin mali tablolara doğru yansıtılması açısından Belediye araçlarına binişten kaynaklı toplanan ulaştırma gelirlerinin tamamının öncelikle gelir olarak muhasebe kaydının yapılmasının, yüklenicinin hakedişinin ise giderleştirilerek muhasebe kayıtlarına alınmasının, yüklenici payının ise binişlerden sonra firma hesabına aktarılmasının gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; A) Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi ile ilgili ihale yapılmadığı, Encümen Kararına istinaden Kent Kart Marmara Elektronik Ltd. Şti ile 2006 yılında sözleşme imzalandığı, Kent Kart Marmara Elektronik San. Tic. A.Ş. firmasının Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemimize ait %5' lik işletme komisyonunun denetim sonrası %3,75 olarak 06/01/2016 tarih ve 2016/1 sayılı Meclis kararı

ile revize edilerek kamu yararı gözetildiği,

Var olan sistemin içerisinde 100 araç Özel Halk Otobüsü, 6 araç Belediye Otobüsü ile birlikte Özel Halk Otobüsü sahiplerinin de kullandığı sistem için 06/01/2016 tarih ve 2016/14 sayılı Meclis Kararı ile İşin ihale edilmesi kararı alındığı,

İlk sözleşme imzalandığında Meclis Kararının bulunmaması sebebi bu uygulamaların sadece İzmir ve İstanbul'da kullanıldığı, İstanbul'da kullanılan sistemin Belediye şirketi olan İETT bünyesinde akbil ile yapılması ve tüm alt yapının İETT katkılarıyla gerçekleştirildiği, Çanakkale Belediyesinde ilgili tarihte yeterli nitelikli ve donanım bulunmadığından dolayı İzmir'de kullanılan Kent Kart Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin tercih edildiği, bu süreçte Belediye bütçesinden kaynak aktarılmaksızın şu anda kullanılan mevcut altyapı ve sistemin hayata geçirildiği, ilgili firmanın uluslararası denetim firmalarınca yapılan tespitler doğrultusunda dünyanın en iyi araç takip ve ücret toplama sistemi seçildiği,

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan ihalede mevcut sistemin değişmesinin kamu zararı da oluşacak şekilde çok büyük sıkıntılara yol açtığı, aynı sorunları yaşamamak adına ihale ile ilgili çalışmaların titizlikle yürütüldüğü,

B) Bulgu doğrultusunda otobüs biniş gelirinin tamamının Nisan 2016 itibarı ile kayıtlara alınmaya başlandığı, ödenmesi gereken komisyonun ise her ay bitiminde ilgili ayın binişlerine göre hakedişe bağlanarak giderleştirildiği,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak A) Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İş İdare cevabında da belirtildiği üzere meclis kararı olmaksızın ihalesiz olarak verilen firma tarafından işletilmektedir. Bulgu sonrasında firmanın aldığı komisyon %5 ten %3,75 e çekilmiş olup Belediye'nin net olarak daha fazla hasılat elde etmesini sağlayacaktır.

İhale süreci devam etmekte olup ihalenin mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesi ve neticelendirilmesi gerekmektedir.

B) İdare bulgu konusunun gereğinin 2016 yılı Nisan ayından itibaren yapıldığını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

BULGU 6: İlan Reklam Vergisi Tarifelerinin Hatalı Uygulanması

Yapılan incelemede 2013 yılı Belediye Meclis Kararı'nda belirlenen ilan ve reklam tarifelerine yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanması gereken tarife için bu işlem yapılmaksızın tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yürütüldüğü görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12 nci maddesi uyarınca, Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilân ve reklâm, ilân ve reklâm vergisine tabi kılınmış, aynı Kanun'un 15 inci maddesinde de ilân ve reklâm vergisinin tarifeleri belirlenmiştir. Söz konusu maddenin (5) numaralı bendinde; ilan ve reklam amacıyla dağıtılan broşür, katalog, duvar ve cep takvimleri, biblolar veya benzerleri için uygulanacak vergilerin alt ve üst sınırları belirlenmiştir. Kanununun 96. maddesinin (B) fıkrası ile de bu verginin maktu tarifelerinin, Kanun'da belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar gözönünde tutularak belediye meclislerince tespit olunacağı belirtilmiş iken Anayasa Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve E.: 2010/62 K.: 2011/175 sayılı Kararı ile belediye meclislerine vergi tarifelerini belirleme yetkisi veren kural Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş, söz konusu İptal Kararı Resmî Gazete'de yayımlandığı 19/5/2012 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 10.02.2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Kararnamesi 18.02.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak belediye grupları ile tarifeler belirlenmiştir. Bu tarihten 15 gün sonra 01.03.2014 tarihli ve 28928 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6527 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun'un 5 ve 6 ncı maddeleri ile tarifelerin Kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak ilgili belediye meclislerinin önerisi, İçişleri Bakanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edileceği, tespit edilen bu tutarların, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacağı, Bakanlar Kurulunca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar 2013 yılında uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan tarifelerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

6527 sayılı Kanun ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na eklenen hükümlere göre Bakanlar Kurulunca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar 2013 yılında

uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan tarifeler her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanmasının gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2013 yılı Belediye Meclisince belirlenmiş olan tarifenin, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında her yıl için arttırılarak revize edilmiş ve mevcut tahakkuklara ilave olarak toplam 215.282,92 TL'lik ek tahakkuk girişlerinin yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusunun gereğinin 2016 yılında yapıldığını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

BULGU 7: Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Yapılan incelemede, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19 uncu maddesinin (d) bendi gereği ödenmesi gerekli olan katılım payının 363-Kamu idareleri Payları Hesabında izlenmediği anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğini düzenleyen 243 üncü maddesi ile hesabın işleyişini düzenleyen 244 üncü maddelerinde, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir. Geçmiş yıl kesinleşmiş tahsisli olmayan bütçe gelirleri üzerinden ilgili mevzuata göre hesaplanıp aktarılan ajans payları bu hesapta muhasebeleştirilmelidir.

Kurum tarafından ödenen kalkınma ajansı payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmemesi neticesinde mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu kapsamında tespit edilen konu doğrultusunda işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusunun gereğinin yapılacağını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

7. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****ÇANAKKALE BELEDİYESİ 2015 YILI BİLANÇOSU****AKTİF**

Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar (2013)	Tutar (2014)	Tutar (2015)
101	Alınan Cekler Hesabı	21.000,00	0,00	0,00
102	Banka Hesabı	14.383.602,85	11.808.516,54	21.799.661,80
103	Verilen Cekler Ve Gonderme Emirleri Hesabı (-)	-3.984,45	-3.984,45	-88,24
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	153.014,25	346.292,24	410.541,07
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	24.326.660,30	554.399,65	4.543.624,14
121	Gelirlerden Takıplı Alacaklar Hesabı	5.543.177,18	28.253.659,43	30.951.232,47
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehırlı Alacaklar Hesabı	2.300.303,47	3.756.590,31	1.328.541,59
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.701.965,54	1.726.567,63	1.851.857,34
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	11.118,50	23.994,43	34.867,38
140	Kısılerden Alacaklar Hesabı	1.423.098,31	1.380.272,38	1.940.880,42
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	2.020.405,49	2.553.782,43	5.066.076,17
153	Tıcarı Mallar Hesabı	522.486,12	395.985,08	170.146,83
161	Personel Avansları Hesabı	491.120,17	0,00	0,00
162	Butce Dısı Avans Ve Krediler Hesabı	0,00	605.861,33	694.038,70
165	Mahsup Donemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabı	0,00	348.301,65	0,00
190	Devreden Katma Deger Vergısı Hesabı	4.860.326,62	6.655.814,83	5.849.094,88
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	212.942,02	4.756.566,16
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehırlı Alacaklar Hesabı	0,00	1.552.946,39	2.934.701,84
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	133.700,00	116.987,50	100.275,00
240	Malı Kuruluslara Yatırılan Sermayeler Hesabı	5.345.172,22	6.503.628,45	8.381.566,19
241	Mal Ve Hizmet Ureten Kuruluslara Yatırılan Sermaye	1.598.700,16	1.598.700,16	1.598.700,16
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	179.525.245,19	124.053.166,01	125.546.268,15
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	95.984.261,75	43.252.996,23	84.871.403,34
252	Binalar Hesabı	119.154.900,11	154.964.075,65	159.975.839,46
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	7.565.947,31	8.003.695,49	8.768.292,99
254	Taşıtlar Hesabı	9.507.233,99	10.130.600,93	11.839.414,59
255	Demirbaşlar Hesabı	3.695.832,51	4.591.704,40	5.497.895,84

256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	5.637.370,42	0,00	0,00
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-128.494.410,02	-140.140.317,60	-142.973.648,82
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	23.614.364,92	31.636.496,96	11.074.483,48
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.537.774,64	-2.007.892,18	-3.181.094,95
264	Özel Maliyetler Hesabı	0,00	794.093,27	794.093,27
260	Haklar Hesabı	1.537.774,64	2.007.892,18	2.387.001,68
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	797.157,67	970.347,72	1.023.737,71
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-797.157,67	-963.149,72	-1.016.539,71
	AKTİF TOPLAMI	381.022.612,91	305.684.967,34	357.019.430,93

PASİF

Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar (2013)	Tutar (2014)	Tutar (2015)
300	Banka Kredileri Hesabı	5.582.380,31	6.865.660,71	4.311.408,03
320	Bütçe Emanetleri Hesabı	18.740.245,54	18.213.774,63	23.527.990,21
330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	5.002.036,33	5.537.835,95	6.318.645,73
333	Emanetler Hesabı	4.407.698,16	4.868.050,22	3.715.817,29
360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	372.180,99	453.737,53	640.413,05
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	4.619.767,28	943.872,06	1.075.560,68
362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	365.833,64	347.250,94	123.757,48
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	792.900,37	3.022.656,58	4.576.515,56
372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	171.973,87	950.000,00	851.000,00
379	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0,00	0,00	5.850.548,10
381	Gider Tahakkukları Hesabı	0,00	2.992.391,76	2.390.776,08
400	Banka Kredileri Hesabı	28.290.612,88	27.193.324,41	23.647.501,23
438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	400,00	3.668.070,96	3.668.070,96
472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	7.663.533,25	6.594.247,50	6.030.607,79
481	Gider Tahakkukları Hesabı	12.043.257,41	12.694.492,04	10.387.492,93
500	Net Değer Hesabı	217.534.198,33	126.094.928,21	145.945.724,92
522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	2.670.291,62	2.670.291,62	2.670.291,62
570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	75.620.733,10	66.166.934,23	65.579.015,68
580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (0,00	-2.855.430,17	-2.855.430,17
590	Donem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	0,00	19.262.878,16	48.563.723,7

				6
591	Donem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-2.855.430,17	0,00	0,00
	PASİF TOPLAMI	381.022.612,91	305.684.967,34	357.019.430,93

8. ÇANAKKALE BELEDİYESİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Giderin Türü (TL)	Tutar (2013)	Tutar (2014)	Tutar (2015)
GIDERLER HESABI	99.028.977,73	124.926.551,15	94.511.723,67
Personel Giderleri	27.977.219,89	23.804.417,34	26.281.882,23
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prımı Giderleri	3.375.508,04	3.786.934,60	4.093.163,64
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	26.996.727,47	32.116.021,87	44.103.302,20
Faiz Giderleri	9.428.767,78	6.490.268,45	256.725,45
Cari Transferler	2.330.314,08	2.535.356,38	4.547.716,92
Sermaye Transferleri	175.000,00	240.000,00	137.320,16
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	7.976.668,52	38.546.904,68	0,00
Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	731.184,31	622.773,15	601.121,76
Amortisman Giderleri	8.870.232,62	5.123.452,38	7.236.790,51
İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	7.567.874,53	7.293.825,89	5.614.592,64
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	2.271.582,07	4.000.276,49	1.271.009,36
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	12.036,00	0,00	0,00
Diğer Giderler	1.315.862,42	366.319,92	368.098,80
GELİRLER HESABI	96.173.547,56	144.189.429,31	143.075.447,43
Vergi Gelirleri	17.780.692,26	17.881.056,23	18.597.525,05
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	33.728.715,75	34.148.644,61	42.148.691,38
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	874.920,92	488.260,85	627.278,87
Diğer Gelirler	41.924.408,95	53.933.355,03	75.025.678,65
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.864.809,68	37.738.112,59	6.676.273,48
FAALİYET SONUCU	-2.855.430,17	19.262.878,16	48.563.723,76

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

ÇANAKKALE BELEDİYESİ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	27
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	27
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	28
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	28
5. GENEL DEĞERLENDİRME	29
6. DENETİM BULGULARI.....	31
D.FAALİYET SONUÇLARININ ÖLÇÜLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BULGULAR	37

1. ÖZET

Bu rapor, Çanakkale Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Çanakkale Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan performans denetimi sonucunda Çanakkale Belediyesinin performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü değerlendirilmiştir. Çanakkale Belediyesi, stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunu hazırlamakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duymaktadır. Özellikle Stratejik Plan ve Performans Programında ulaşılmak istenen noktaların belirlenmemesi plan ve program sonunda değerlendirme yapmayı engellemektedir.

Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla faaliyet raporunun performans programı ile ilgisinin kurulması ve hedeflere yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin sonuçlarının tümünün ölçülmesi ve raporlanması, kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının

hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Çanakkale Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı Performans Denetimi kapsamında Çanakkale Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2015 yılı Performans Denetimi Çanakkale Belediyesinin ikinci performans denetimi olup, 2015-2019 Stratejik Planının ilk yılıdır.

Yapılan denetim sonucunda Çanakkale Belediyesinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planı denetim bulgularında yer verilen hususlar dışında ilgili mevzuatta yer alan hükümlere uygun şekilde zamanında hazırlanmıştır. Kurum stratejik planını hazırlarken amaçlarını üst politika belgelerine uygun şekilde belirlemiş ve hedeflerini bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit etmiştir. Çanakkale Belediyesi Stratejik Planında misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 4 stratejik amaç ve bu amaçlarla ilgili olarak 38 stratejik hedef belirlemiş, fakat plan sonunda ulaşılmak istenen ölçülebilir hedefler belirlenmemiştir. Stratejik Planda yer alan hedefler için maliyet tablosu ile kaynak tablosu düzenlenmeyip sadece amaçların toplam maliyetine yer verilmiştir. Sonuç olarak, amaç ve hedeflerin denetim bulgularında belirtilenleri haricinde ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu değerlendirilmektedir.

Çanakkale Belediyesinin 2015 yılına ait Performans Programı değerlendirildiğinde; programın zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. 2015 yılı Performans Programı'nda 6 adet performans hedefi belirlenmiştir. Fakat belirlenen bu performans hedefleriyle ilgili olarak yılsonunda ulaşılmak istenen noktalar belirlenmemiştir. Yılsonu ulaşılmak istenen noktaların belirlenmemesi sebebiyle performans hedeflerindeki başarı oranını değerlendirmek mümkün olmamaktadır. Bu önemli eksikliğin dışında performans programının mevzuatın gereklerine uygun olarak hazırlandığı değerlendirilmektedir.

Çanakkale Belediyesinin 2015 yılına ait Faaliyet Raporu incelendiğinde; raporun zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. Fakat Performans Programında 2015 yılı için ulaşılmak istenen noktalar tespit edilmediğinden Faaliyet Raporunda performans hedeflerindeki başarı oranını tespit etmek mümkün değildir. Ayrıca Faaliyet Raporunda bütçe gerçekleştirmelerindeki sapmaların nedenleri izah

edilmemiştir. Bunun dışında Faaliyet Raporu mevzuatta belirtilen süre içerisinde Belediye Başkanı tarafından kamuoyuna duyurulmuştur.

Çanakkale Belediyesi 2015 yılı Performans Programında belirtilen performans göstergelerini ölçmek amacıyla ilgili müdürlükler içinde faaliyet sonuçlarını raporlayacak sorumlu kişiler görevlendirilmiştir. Bu görevliler dönemsel olarak faaliyet gerçekleştirmelerini strateji birimine göndermektedir. Görevli kişilerin yanında ayrıca bazı göstergeler için yönetim bilişim sistemi üzerinden kontroller yapılarak veri kayıt sistemi düzenlenmiştir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda Maliyetlendirme Bölümünün Hedeflerin Maliyetini Göstermemesi

Çanakkale Belediyesinin 2015-2019 yıllarına ait Stratejik Planı'nda maliyetlendirme bölümünün stratejik hedeflerin ayrı ayrı maliyetlerini göstermediği; sadece stratejik amaçların toplam maliyetini gösterir şekilde hazırlandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nun “*Maliyetlendirme*” başlıklı 6'ncı bölümünde; “*Her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılabacaktır. Hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılabacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir (Tablo 4).*” denilmektedir.

Stratejik planlarda maliyetlendirme bölümüne yer verilerek stratejik planlar ile bütçeler arasındaki bağlantı güçlendirilmek istenmektedir. Bu amaçla kılavuzda, her bir stratejik hedefin gerçekleştirilmesine yönelik proje ve faaliyetlerin maliyetlerinin toplanmasıyla o hedefe ait toplam maliyet tahminin yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca Kılavuz'da aynı bölümde “*Tablo 4: Maliyetlendirme Tablosu*” adı altında maliyetlendirmenin nasıl olması gerektiği örneklendirilmiştir. Örnek tablodan da anlaşılacağı üzere, stratejik amaçlarla birlikte stratejik hedeflerin maliyetlerinin de yıllar itibarıyla maliyetlendirme bölümünde yer alması gerekirken Çanakkale Belediyesinin 2015- 2019 yılları için hazırladığı Stratejik Plan'da belirtilen hedefler için maliyetlendirme yapılmayıp sadece stratejik amaçlar için toplam maliyetlendirme tablosuna yer verilmiştir.

Sonuç olarak Stratejik Plan'da stratejik amaçlarla birlikte stratejik hedeflerin maliyetinin de yıllar itibarıyla maliyetlendirme bölümünde yer almasının gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtilen, Kamu İdareleri için Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzunun Maliyetlendirme başlıklı 6'ncı bölümünde yer alan Tablo 4: Maliyetlendirme Tablosu örneğinin 2015-2019 Stratejik Planında benzer şekilde kullanıldığı, ancak planın doküman haline getirilmesinde yazılı belgeye eklenmediği, bununla birlikte Faaliyet Raporlarında örnek tablo benzeri maliyet sonuç tabloları kullanıldığı, bundan sonraki süreçlerde yapılacak gerek yenileme gerekse yeni plan çalışmalarında bulgu kapsamında belirtilen hususlara hassasiyetle dikkat edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgu kapsamına alınan konuda bundan sonraki raporlarda gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edildiğinden konunun izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Stratejik Hedefler ve Bunlara Ait Göstergelerden İlgisiz Olanların Bulunması

Yapılan incelemede belirlenen stratejik hedefler ve bunlara ait göstergelerden bazılarının stratejik amaçlarla ilgili olmadığı tespit edilmiştir.

Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre stratejik hedeflerin ait oldukları amaçlarla ilgili olması ayrıca miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ölçülebilir olması gerekmektedir. Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilmediği durumlarda ise stratejik planda hedefe yönelik miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ölçülebilir performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir.

Çanakkale Belediyesinin Stratejik Planı'nda belirlenen stratejik hedefler ve bunlara ait göstergelerden bazılarının stratejik amaçlarla ilgili olmadığı düşünülmektedir. Uygun olmadığı düşünülen hedef ve göstergeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Gösterge	Değerlendirme
1. STRATEJİK AMAÇ: KURUMSAL DEĞİŞİM VE GELİŞİMİ SAĞLAMAK	1.12. STRATEJİK HEDEF: Mezarlık ve defin hizmetlerine ilişkin yapılacak düzenleme ve iyileştirmelerle hizmet kalitesi geliştirilecektir.	1121/1 Defin ruhsatı sayısı (adet)	Hedef ve hedefe ait göstergeler amaç ile ilgili değildir. Belirlenen hedef ve göstergeler kurumun verdiği bir hizmetin kalitesinin artırılması amacına yöneliktir.
		1121/2 Taziye ziyareti sayısı (hane)	
		1121/3 Defin hizmeti kullanıcı sayısı (kişi)	
		1121/4 Hizmet kullanıcı memnuniyeti (%)	
		Hizmet kullanıcı memnuniyeti (%)	

Planda yer alan bazı hedefler stratejik amaçlara uygun olsa da; bu hedefler için belirlenen gösterge ve faaliyetler hedefle ilgili değildir. Uygun olmadığı düşünülen gösterge ve faaliyetler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Stratejik Hedef	Faaliyet	Gösterge	Değerlendirme
1.8. STRATEJİK HEDEF: Belediye hizmetlerine hızlı, güvenilir ve kolay erişilebilir olması sağlanacaktır.	1.8.5. ATM Kolay Ödeme Noktaları	185/1 Kurulan nokta sayısı (adet)	Gösterge stratejik hedefle ilgili değildir.
		185/2 Kullanıcı sayısı (kişi)	

Sonuç olarak stratejik hedeflerin ait oldukları amaçlarla ilgili olması ayrıca miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ölçülebilir olmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda göstergeler ve hedeflerin uyumsuzluğu olarak belirtilen alanda daha dikkatli çalışma yapılacağı ve özellikle performans programı hazırlık sürecinde yeniden değerlendirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgu kapsamına alınan konularda gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edildiğinden konunun izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Stratejik Planda Kaynak Tablosuna Yer Verilmemesi

Yapılan inceleme neticesinde; Çanakkale Belediyesinin 2015-2019 yıllarına ait Stratejik Planı'nda kaynak tablosuna yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nun "Maliyetlendirme" başlıklı 6'ncı bölümünde; "Kuruluş Tablo 4'te belirtilen toplam maliyetlerini elde edeceği

kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla Tablo 5'te gösterilen kaynak tablosundan yararlanılabilir...” denilmektedir.

Stratejik planlar, kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını gerçekleştirmek için belirledikleri hedefleri gösteren ve ayrıca bu hedeflere hangi yöntemlerle ulaşılmak istendiğini belirten belgelerdir. Stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idareleri stratejik planlarında her bir hedef için maliyetlendirme ve kaynak tablosu oluşturmakla yükümlüdürler.

Sonuç olarak stratejik planda kaynak tablosuna yer verilmesinin gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonraki süreçlerde yapılacak gerek yenileme gerekse yeni plan çalışmalarında bulgu kapsamında belirtilen hususlara hassasiyetle dikkat edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgu kapsamına alınan konularda gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edildiğinden konunun izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Stratejik Planda Yıllar İtibarıyla Ulaşılmak İstenen Hedeflerin Belirlenmemesi

Yapılan inceleme neticesinde, Çanakkale Belediyesi'nin 2015-2019 yılları için hazırlamış olduğu Stratejik Planı'nda yıllar itibarıyla ulaşılmak istenen hedeflerin belirlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nun “*Geleceğe Bakış*” başlıklı 5'inci bölümünün “*E-Hedefler*” adlı alt başlığında; “*Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir...*” denilmektedir.

Kamu kurumları orta ve uzun vadeli hedeflerini gerçekleştirmek için mevzuatta öngörüldüğü üzere stratejik plan hazırlamaları gerekmektedir. İlgili idareler ulaşmak istedikleri hedefleri zaman çerçevesini oluşturarak stratejik planlarında belirtir. Çanakkale Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planı'nı oluşturduğu; fakat stratejik plan içerisinde belirtilen hedeflerin yıllar itibariyle hangi noktaya ulaşılmak istendiği

belirtilmemiştir. Hedeflerin belirtilmemesi nedeniyle, stratejik planın en önemli unsuru olan plan sonunda ulaşılmak istenen nokta tespit edilememektedir. Bunun sonucunda stratejik planla ilgili bir ölçüm ve değerlendirme yapmak mümkün değildir.

Sonuç olarak Stratejik Plan'da yıllar itibarıyla ulaşılmak istenen hedeflerin belirlenmesinin gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonraki süreçlerde yapılacak gerek yenileme gerekse yeni plan çalışmalarında bulgu kapsamında belirtilen hususlara hassasiyetle dikkat edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgu kapsamına alınan konularda gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edildiğinden konunun izlenmesi gerekmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Performans Programında Yıllık Hedeflerin Belirlenmemesi

Yapılan inceleme neticesinde, Çanakkale Belediyesinin 2015 yılına ait Performans Programı'nda yılsonu için ulaşılmak istenen hedeflerin belirlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'inin "*Performans Programı*" başlıklı 16'ncı maddesinde; "*(1) Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur. Kamu idareleri performans programlarını stratejik planlarına uygun olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hazırlar.*" denilmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından Hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "*Rehberin Amacı ve Kapsamı*" başlıklı giriş bölümünde ise; "*Bu rehberin konusunu oluşturan performans programları, stratejik planlarla bütçeler arasında daha güçlü bir bağ kurulmasını sağlayan araçlardır. Bu kapsamda, performans programlarında, stratejik planlarda yer alan orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere ilişkin yıllık hedefler, söz konusu hedefleri gerçekleştirmek üzere belirlenen faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacı yer almaktadır. Performans hedeflerine ne derece ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan performans göstergelerine de bu programlarda yer verilmektedir.*" düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda bahsedilen hükümlerden de anlaşılacağı üzere kamu kurumları tarafından hazırlanan performans programları, stratejik planların yıllık dilimlerini oluşturmaktadır. Kamu kurumları performans programlarında ilgili yıla ait hedeflerini belirterek bütçeleme yapmaktadır. Yılsonunda yapılan değerlendirme sonucunda ise kurum tarafından performans hedeflerine ne oranda ulaşıldığı faaliyet raporu ile belirlenmektedir. Yapılan incelemede Çanakkale Belediyesinin 2015 yılı için hazırlanmış olduğu performans programında yılsonunda ulaşılması beklenen hedeflerin belirlenmediği tespit edilmiştir. Bunun sonucunda performans hedeflerinde meydana gelen gerçekleşme oranı ölçülememekte ve yılsonu hazırlanan faaliyet raporuna esas teşkil edecek veriler elde edilememektedir.

Sonuç olarak Performans Programı'nda yılsonu için ulaşılmak istenen hedeflerin belirlenmesinin gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu kapsamında belirtilen sorun alanının 2016 yılı Performans Programı çalışmalarında da görüleceği üzere giderildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında 2015 yılında yapılan hatanın 2016 yılı programında giderildiğini belirtmiş olup konunun izlenmesi gerekmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 6: Faaliyet Raporunda Bütçe Hedeflerindeki Sapmaların İzahının Yapılmaması

Yapılan inceleme neticesinde Çanakkale Belediyesinin 2015 yılına ait Faaliyet Raporu'nda bütçe hedefi ile bütçe gerçekleştirmeleri arasındaki sapmaların izahının yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinde kamu idarelerinin, bütçe hedefleri ile gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklamaları, ayrıca bu açıklamalara faaliyet raporunda yer vermesi gerektiği ifade edilmektedir.

Ayrıca Performans Denetim Rehberi'nin "*Geçerlilik ve İkna Edicilik*" bölümünde; bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmalara ilişkin gerekçelerin geçerlilik/ikna edicilik kriterine göre değerlendirileceği, sapmalar olması

durumunda faaliyet raporlarında hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirilmesinin gerekeceği düzenlenmiştir.

Yukarıda açıklanan düzenlemelerden de anlaşılacağı üzere kamu idarelerin bütçe hedefleri ile uygulama sonuçları arasındaki sapmaların nedenlerini açıklamaları gerekmekte iken Çanakkale Belediyesince 2015 yılına ait Faaliyet Raporu'nda meydana gelen bütçe sapmalarının nedenleri izah edilmemiştir.

Sonuç olarak Faaliyet Raporu'nda bütçe hedefi ile bütçe gerçekleşmeleri arasındaki sapmaların izahının yapılmasının gerekeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulgu kapsamında belirtilen bütçe hedeflerindeki sapmaların, geçmiş yıla göre artış/azalış gibi değerlendirmelerin; 2015 Faaliyet Raporu Mali Bilgiler kısmının 1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Faaliyet Bilgileri bölümünde açıklanmaya çalışıldığı, Kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla web sayfasına da konulan 2015 Faaliyet Raporu sunumunda özet bilgiler bulunduğu, belirtilen sorun alanının hassasiyetle değerlendirilerek basit, anlaşılabilir ve bütünsel bir raporlama geliştirileceği, belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bütçe hedefindeki sapmaların genel özet bilgi olarak açıklandığı belirtilmiş ise de faaliyet raporlarında her bir hedef için hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirilmesi gerekmekte olup konunun izlenmesi gerekmektedir.

D.Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>